

Велике і практичне значення отриманих результатів. Запропонований і всебічно перевірений на валідність і надійність опитувальник «Конфігурування психологічних меж особистості» зможе пригодитися як дослідникам-експериментаторам у царині соціальної психології особистості, так і в консультативно-корекційній роботі з віктимними особами, в медіації розв'язання конфліктів у подружній парі, сім'ї, в організаціях тощо. Про глибоке занурення автора дисертації в психотерапевтичну практику свідчить його інтерпретативна майстерність, яка перетворює сухий статистичний матеріал, здобутий за допомогою психометричних методик, в живу феноменологію тонких душевних переживань особистості, що боронить свою суверенність, освоює нові психологічні простори для розбудови своєї автентичності, наближає/запрошує діадного партнера зайти за умовну демаркаційну лінію чи попереджає/застерігає, а то й погрожує в разі його небажаного проникнення за недоторканні кордони Я. Пильна і строга до себе критична рефлексія здобувача фактично не залишає шансів прискіпливому опонентові скористатися з необачності автора дисертації, коли закоханість у власну гіпотезу «заміляю» погляд і факти тлумачаться тенденційно, упереджено, однобоко, що викривлює картину реальності (ефект Пігмаліона).

Звертає на себе увагу струнка логічна побудова дисертаційної роботи, послідовне, крок за кроком, розкриття теми, чесне висвітлення труднощів і ризиків, з яким зустрічається автор у процесі дослідження, сумлінний розгорнутий опис усіх його етапів, застосованих чи відкинутих методів, процедур щодо формування транспарентної для цілей експерименту *person x environment* вибірки, вичерпно повне представлення проміжних результатів дослідження в додатках, що дає змогу на цій базі проводити відтворювально-уточнювальні, критичні й пошукові дослідження послідовникам – майбутнім експериментаторам.

Попри відзначену еталонність у багатьох відношеннях дисертації, що захищається, спробую все ж означити деякі дискусійні положення і незначні вади.

1. Насамперед ідеться про визначення об'єкта дослідження, що має